

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03 07 2025

м. Київ

№ 966

**Про затвердження Методичних
рекомендацій щодо особливостей
реалізації освітніх програм
у галузі знань А «Освіта»**

Відповідно до абзацу дев'ятнадцятого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», підпункту 5 пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо особливостей реалізації освітніх програм у галузі знань А «Освіта», що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького Михайла.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти і
науки України**

03 07 2025 року № 966

**Методичні рекомендації
щодо особливостей реалізації освітніх програм у галузі знань А «Освіта»**

I. Загальні положення

1. Завданням освітніх програм у галузі знань А «Освіта» є підготовка здобувачів освіти до професійної педагогічної діяльності в закладах та установах системи освіти.

2. Метою цих Методичних рекомендацій є надання практичної допомоги закладам освіти в розробленні та реалізації освітніх програм в галузі знань А «Освіта» на рівні фахової передвищої освіти, першого та другого рівнів вищої освіти.

3. У цих Методичних рекомендаціях враховані зміни в законодавстві та нормативно-правових актах в 2024-2025 роках, які є суттєвими для реалізації освітніх програм у галузі знань А «Освіта»:

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» (№ 3642-IX) (далі – Закон 3642);

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення національної системи кваліфікацій відповідно до актуальних потреб ринку праці» (№ 4353-IX) (далі – Закон 4353);

Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (у редакції від 30 серпня 2024 р. № 1021) (далі – Перелік 2024);

Порядок присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 (далі – Порядок 1223);

Наказ МОН від 19.11.2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021», зареєстрований

в Міністерстві юстиції України 03 грудня 2024 року за № 1833/43178 (далі – Наказ 1625);

Перелік предметних спеціальностей спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», спеціалізацій предметної спеціальності А4.02 «Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))», спеціалізацій спеціальностей А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» та А6 «Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)», за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення, затверджений наказом МОН від 12.02.2025 № 192, зареєстрований в Міністерстві юстиції 27 лютого 2025 року за № 322/43728 (далі – Перелік 192);

Перелік спеціальностей на рівні вищої освіти, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, затверджений наказом МОН від 27.02.2025 №373, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 12 березня 2025 року за № 394/43800 (далі – Перелік «регульованих» 2025)

Вимоги до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм, затверджені наказом МОН від 21 березня 2025 року № 482, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 07 квітня 2025 року за № 537/43943 (далі – Вимоги 482).

4. Терміни, що використовуються в цих Методичних рекомендаціях, вживаються в значеннях, наведених у Кодексі законів про працю України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

Термін «мікрокваліфікація» вживається в розумінні Рекомендацій Ради Європейського Союзу (Council of the EU (2022). Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability. (<https://bit.ly/3SaYFrJ>)) та Рекомендацій щодо впровадження мікрокваліфікацій в Україні (<http://surl.li/katrkn>).

II. Розширення предметної області освітніх програм у галузі знань «Освіта»

5. Освітні програми у галузі знань А «Освіта» можуть реалізовуватись за однією спеціальністю (предметною спеціальністю, спеціалізацією) з присвоєнням відповідної професійної кваліфікації педагогічного працівника без присвоєння додаткових професійних кваліфікацій та мікрокваліфікацій. Для випускників освітніх програм за спеціальністю А1 «Освітні науки» галузі знань А «Освіта» присвоєння професійної кваліфікації не є обов'язковим і визначається відповідною освітньою програмою.

6. Для задоволення потреб закладів та установ системи освіти у кваліфікованих педагогічних працівниках різного профілю, реалізації професійного та творчого потенціалу здобувачів освіти, урахування їх

соціальних, особистісних і культурних потреб, підвищення конкурентоспроможності випускників освітніх програм у галузі знань А «Освіта» на ринку праці рекомендується при розробленні освітніх програм передбачати поєднання:

педагогічної спеціальності з іншою спеціальністю (іншими спеціальностями) з присвоєнням двох професійних кваліфікацій (далі – міждисциплінарні освітні програми). Поєднання предметних спеціальностей або спеціалізацій однієї спеціальності не є міждисциплінарною освітньою програмою;

педагогічної предметної спеціальності, спеціалізації з предметною спеціальністю, спеціалізацією цієї ж спеціальності чи доповнення основної педагогічної спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) вибіркковими освітніми компонентами з присвоєнням другої повної/часткової професійної кваліфікації та/або мікрокваліфікацій (далі – розширені освітні програми).

Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додатково декількох повних та/або часткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибірккових освітніх компонентів, їх кількість не обмежується. При цьому кожному здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

7. Заклади освіти, відповідно до Вимог 482, можуть реалізовувати міждисциплінарні освітні програми шляхом поєднання в міждисциплінарній предметній області предметних областей двох спеціальностей галузі знань А «Освіта» або спеціальності галузі знань А «Освіта» та спеціальності іншої галузі знань (поєднані міждисциплінарні освітні програми), трьох-п'яти спеціальностей однієї чи різних галузей знань (комбіновані міждисциплінарні освітні програми) або всіх спеціальностей галузі знань А «Освіта» (галузеві міждисциплінарні освітні програми).

Вид міждисциплінарної освітньої програми визначається закладом освіти відповідно до Вимог 482. Наприклад, поєднання предметних областей двох спеціальностей галузі знань А «Освіта» може бути основою для формування поєднаної або галузевої міждисциплінарної освітньої програми. Якщо заклад освіти розробляє освітню програму на основі міждисциплінарної предметної області двох спеціальностей галузі знань А «Освіта», то він керується вимогами до поєднаних освітніх програм.

Законом 3642 визначено, що на кожному рівні вищої освіти до міждисциплінарної предметної області не можуть включатися спеціальності, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове

регулювання. Спеціальності, що увійшли до Переліку «регульованих» 2025 (зокрема А6 «Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)» і С4 «Психологія»), не включаються до міждисциплінарних освітніх програм. Спеціальності А2 «Дошкільна освіта» і А3 «Початкова освіта» набудуть статусу «регульованих» з 01 січня року, наступного після припинення чи скасування воєнного стану, тому наразі їх включення до міждисциплінарних освітніх програм тимчасово є можливим. Присвоєння другої повної/часткової професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти за освітніми програмами з «регульованих» спеціальностей можливе в порядку створення розширених освітніх програм.

Спеціалізації спеціальності А6 «Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)» можуть поєднуватися в розширеній освітній програмі.

Освітня програма може містити вибірковий освітній компонент, спрямований на формування компетентностей у сфері психології, необхідних для виконання специфічних трудових функцій та посадових обов'язків. У такому випадку друга професійна кваліфікація з психології не присвоюється, може бути присвоєна лише часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація, пов'язана зі специфічними трудовими функціями та посадовими обов'язками педагогічних працівників, зокрема щодо забезпечення психолого-педагогічного супроводу здобувачів.

8. Заклади освіти можуть реалізовувати розширені освітні програми шляхом:

поєднання двох предметних спеціальностей чи спеціалізацій однієї спеціальності галузі знань А «Освіта» з присвоєнням двох професійних кваліфікацій;

включення до освітньої програми вибіркових освітніх компонентів чи їх блоків з присвоєнням двох повних професійних кваліфікацій, або однієї повної та другої часткової професійної кваліфікації та/або мікрокваліфікації (мікрокваліфікацій).

У документі про освіту можуть бути зазначені одна або дві повних/часткових професійних кваліфікацій. Інші часткові професійні кваліфікації, у разі їх присвоєння, зазначаються в додатку документа про освіту, Здобуття кожної мікрокваліфікації підтверджується сертифікатом, зразок якого встановлюється закладом освіти.

III. Професійні кваліфікації педагогічних працівників, інші професійні кваліфікації та мікрокваліфікації

9. Педагогічні професійні кваліфікації присвоюються відповідно до професійних стандартів (станом на 1 липня 2025 року):

«Вихователь закладу дошкільної освіти» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/357-nakaz_755.pdf;

«Вчитель закладу загальної середньої освіти» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf;

«Вчитель-логопед», «Логопед» - https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/658-profesijnij_standart.pdf;

«Майстер виробничого навчання» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/346-430_majster_virobnicogo_navcanna.pdf;

«Педагог професійного навчання» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/521-pedagog_profesijnogo_navcanna.pdf;

«Викладач закладу вищої освіти» -
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/678-ilovepdf_merged_5.pdf.

10. Інші професійні кваліфікації випускникам освітніх програм у галузі знань «Освіта» присвоюються відповідно до таких професійних стандартів, зокрема (станом на 1 липня 2025 року):

«Вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/400-nakaz_167.pdf;

«Вихователь (заклади, установи соціального захисту дітей)» –
<https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/295-vihovatel.pdf>;

«Вихователь-методист (заклади, установи соціального захисту дітей)» –
https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/296-vihovatel_metodist.pdf;

«Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» –
[https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/490-
ps_fahivec_z_pitan_molodi_molodiznij_pracivnik.pdf](https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/490-
ps_fahivec_z_pitan_molodi_molodiznij_pracivnik.pdf).

Ознайомитися з професійними стандартами, внесеними до Реєстру кваліфікацій, можна за покликанням: <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>.

11. Для присвоєння повних/часткових професійних кваліфікацій до створення професійних стандартів можуть використовуватися:

кваліфікаційні характеристики, що містяться у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників, відповідно до Закону 4353;

характеристика (зміст) професійної кваліфікації, розроблені відповідно до Порядку 1223 (до 31 грудня 2029 року).

Такі професійні кваліфікації рекомендується присвоювати за назвою професії (виду занять) та/або визначеними Єдиним реєстром кваліфікацій – Класифікатором професій (до його створення – Національним класифікатором

України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затвердженим наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами) (<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=90ffb288-8826-4914-8709-8815379a3fe1&title=KlasifikatorProfesii>)).

У деяких випадках при розробленні характеристики (змісту) професійної кваліфікації педагогічних працівників, як довідковий матеріал, можуть використовуватись кваліфікаційні характеристики професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів, які використовувалися раніше, з урахуванням змін у законодавстві та актуальних кваліфікаційних вимог (розділ «Професіонали» для першого (бакалаврського) і наступних рівнів вищої освіти, розділ «Фахівці» для фахової передвищої освіти та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0665729-13#Text>).

Присвоєння професійних кваліфікацій за умови відсутності професійних стандартів, згідно із законом, можливе лише за погодженням із Національним агентством кваліфікацій відповідно до Порядку 1223.

12. Вибіркові освітні компоненти, які забезпечують здобуття результатів навчання, необхідних для присвоєння повних/часткових професійних кваліфікацій, можуть бути спрямовані на здобуття професійних кваліфікацій, що дають можливість здійснювати освітні вимірювання в закладі освіти; створювати інклюзивне освітнє середовище; працювати в системі позашкільної освіти; здійснювати виховну, педагогічну діяльність з різними цільовими групами тощо.

Наприклад, «Інструктор з фізичної культури в закладі дошкільної освіти»; «Керівник дитячого хореографічного колективу»; «Асистент вчителя інклюзивного класу»; «Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру», «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» тощо.

Вибіркові освітні компоненти, які забезпечують здобуття результатів навчання, необхідних для присвоєння додаткових повних/часткових професійних кваліфікацій, можуть бути спрямовані на забезпечення можливості викладати додаткові навчальні предмети, інтегровані курси тощо, зокрема такі, підготовка фахівців з яких за окремою предметною спеціальністю, спеціалізацією не здійснюється.

Наприклад, блок вибірових компонентів, що забезпечуватиме можливість викладання предмета «Правознавство», «Підприємництво і фінансова грамотність» тощо з присвоєнням відповідно професійної кваліфікації: «Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Правознавство))»,

«Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Підприємництво і фінансова грамотність))».

13. Часткові професійні кваліфікації та мікрокваліфікації рекомендується присвоювати за результатами опанування вибіркового освітнього компонента або блоку вибірових освітніх компонентів освітньої програми. При формуванні назв часткових професійних кваліфікацій рекомендуємо застосовувати примітку 2 додатку Б Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, згідно з якою назви професій та, відповідно часткових професійних кваліфікацій, можуть бути розширені за потребою користувача термінами та словами, які уточнюють місце роботи, виконувані роботи, сферу діяльності за умови дотримання лаконічності викладення, якщо інше не передбачено у Класифікаторі професій чи відповідних законодавчих актах. Рішення про присвоєння часткових професійних кваліфікацій приймається відповідно до законодавства. Рішення про назви та присвоєння мікрокваліфікацій приймається закладом вищої освіти самостійно.

Наприклад: «Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру», «Тьютор» тощо.

14. Обсяг часу на опанування окремих спеціальностей у міждисциплінарних освітніх програмах визначається Вимогами 482.

Обсяг вивчення блоку вибірових освітніх компонентів у розширених освітніх програмах, які дають право на присвоєння другої повної/часткової професійної кваліфікації, рекомендується встановлювати в обсязі від 30 до 60 кредитів ЄКТС для повних професійних кваліфікацій та від 12 до 30 кредитів ЄКТС для часткових професійних кваліфікацій, якщо інше не передбачено законодавством.

Обсяг вивчення вибірових освітніх компонентів або блоку вибірових освітніх компонентів, які дають право на присвоєння мікрокваліфікації, рекомендується встановлювати в обсязі від 6 до 20 кредитів ЄКТС, якщо інше не передбачено законодавством.

IV. Формати розширених освітніх програм

15. У розширених освітньо-професійних програмах на рівні фахової передвищої освіти за спеціальностями А2 «Дошкільна освіта», А3 «Початкова освіта», А4 «Середня освіта» (предметні спеціальності: Технології, Фізична культура, Мистецтво. Образотворче мистецтво, Мистецтво. Музичне мистецтво), А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» рекомендується пропонувати здобувачам освіти вибірові освітні компоненти, що

забезпечують здобуття результатів навчання, необхідні для присвоєння другої повної/часткової професійної кваліфікації.

Наприклад: «Вихователь, асистент вихователя закладу дошкільної освіти з інклюзивним навчанням», «Вихователь закладу дошкільної освіти, керівник дитячого хореографічного колективу» (для спеціальності «Дошкільна освіта»); «Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Початкова освіта), організатор декоративно-прикладної діяльності» (для спеціальності «Початкова освіта»); «Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Середня освіта (Фізична культура)), інструктор з фізичної культури» (для предметної спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)»).

Якщо вибіркові освітні компоненти спрямовані на підготовку здобувача освіти до викладання одного з навчальних предметів чи провадження певного типу педагогічної діяльності, то в назві додаткової професійної кваліфікації необхідно зазначати рівень освіти або тип закладу, для педагогічної діяльності на/в якому здійснювалася відповідна підготовка.

Наприклад: «Вихователь, інструктор з фізичної культури в закладі дошкільної освіти», «Вихователь (заклади, установи соціального захисту дітей)» (для спеціальності «Дошкільна освіта»); «Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Початкова освіта, Інформатика в початковій школі)», «Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Початкова освіта, Англійська мова в початковій школі)» (для спеціальності «Початкова освіта»); «Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)), фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» (для предметної спеціальності «Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)»).

16. У розширених освітньо-професійних програмах фахової передвищої освіти та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» замість вибіркових освітніх компонентів з присвоєнням другої повної/часткової професійної кваліфікації або мікрокваліфікації можливо передбачати здобуття робітничої професійної кваліфікації, яка відповідає спеціалізації. Присвоєння робітничої професійної кваліфікації здійснюється відповідно до законодавства.

У такому разі запис у дипломі фахового молодшого бакалавра або бакалавра про присвоєння робітничої професійної кваліфікації не здійснюється, а додатково до диплома видається свідоцтво про присвоєння професійної робітничої кваліфікації. Інформація про здобуття робітничої професійної кваліфікації зазначається в додатку до диплома фахового молодшого бакалавра або бакалавра.

17. У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта» рекомендується пропонувати здобувачам освіти вибіркові освітні компоненти, що забезпечують здобуття результатів навчання, необхідних для присвоєння другої повної/часткової професійної кваліфікації та/або мікрокваліфікації. Професійна кваліфікація «Вчитель-бакалавр/вчитель-магістр початкової освіти» може бути присвоєна як друга повна професійна кваліфікація без здобуття формальної освіти за спеціальністю А3 «Початкова освіта».

Якщо вибіркові освітні компоненти спрямовані на підготовку здобувача освіти до провадження певного типу педагогічної діяльності, то в назві другої повної/часткової професійної кваліфікації доречно зазначати рівень освіти або тип закладу, для педагогічної діяльності на/в якому здійснювалася відповідна підготовка.

Наприклад: «Вихователь, вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю», «Вихователь, керівник дитячого хореографічного колективу», «Вихователь, інструктор з фізичної культури в закладі дошкільної освіти», «Вихователь, соціальний педагог у закладі дошкільної освіти», «Вихователь, вчитель-бакалавр/вчитель-магістр початкової освіти».

18. У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю А3 «Початкова освіта» рекомендується пропонувати здобувачам освіти вибіркові освітні компоненти, що забезпечують здобуття результатів навчання, необхідних для присвоєння другої повної/часткової професійної кваліфікації та/або мікрокваліфікації. Професійна кваліфікація «Вихователь» може бути присвоєна як друга професійна кваліфікація без здобуття формальної освіти за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта». Професійні кваліфікації «Вчитель-бакалавр/магістр (Іноземна мова (із зазначенням мови))/Інформатика/Фізична культура/Мистецтво. Образотворче мистецтво/Мистецтво. Музичне мистецтво в початковій школі» можуть бути присвоєні як друга повна професійна кваліфікація без здобуття формальної освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)».

Якщо вибіркові освітні компоненти спрямовані на підготовку здобувача освіти до викладання одного з навчальних предметів чи провадження певного типу педагогічної діяльності, то в назві другої повної професійної кваліфікації доречно зазначати рівень освіти або тип закладу, для педагогічної діяльності на/в якому здійснювалася відповідна підготовка.

Наприклад: «Вчитель-бакалавр/магістр (Початкова освіта, вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Початкова освіта, організатор декоративно-прикладної діяльності)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Початкова освіта, соціальний педагог у закладі загальної середньої освіти)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Початкова освіта, вихователь (заклади, установи соціального захисту дітей))», Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта. Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)/Інформатика/Фізична культура/Мистецтво. Образотворче мистецтво/ Мистецтво. Музичне мистецтво в початковій школі.»

19. У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (крім предметної спеціальності А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)») рекомендується передбачати поєднання двох предметних спеціальностей з присвоєнням випускнику педагогічної професійної кваліфікації вчителя за обома предметними спеціальностями.

Наприклад: «Вчитель-бакалавр (Середня освіта (Фізична культура, Захист України))» (для поєднання предметних спеціальностей «Середня освіта (Фізична культура)» і «Середня освіта (Захист України)»), «Вчитель-магістр (Середня освіта (Математика, Інформатика))» (для поєднання предметних спеціальностей «Середня освіта (Математика)» і «Середня освіта (Інформатика)»).

Рекомендується визначати співвідношення обсягу кредитів між двома предметними спеціальностями, що поєднуються в межах $65\% \pm 5\% / 35\% \pm 5\%$ без урахування освітніх компонентів, які забезпечують програмні результати навчання за обома предметними спеціальностями.

У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» (крім предметної спеціальності А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)»), які передбачають присвоєння професійної кваліфікації за однією предметною спеціальністю або за поєднанням двох предметних спеціальностей, може бути передбачено доповнення вибіркковими освітніми компонентами з розширенням кваліфікації на викладання інтегрованих курсів певної освітньої галузі (до складу якої входить принаймні один із предметів, який вже присутній у кваліфікації).

Наприклад: «Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, інтегровані навчальні курси природничої галузі))».

У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», які передбачають присвоєння професійної кваліфікації за однією предметною спеціальністю або за поєднанням двох предметних спеціальностей, може бути передбачено доповнення вибірковими освітніми компонентами з присвоєнням другої повної/часткової професійної кваліфікації та/або мікрокваліфікації.

Наприклад: «Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Українська мова та література))», вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)), організатор декоративно-прикладної діяльності)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)), соціальний педагог у закладі загальної середньої освіти)», «Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Інформатика, Технології)), вихователь (заклади, установи соціального захисту дітей))».

У розширених освітньо-професійних програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальностями галузі знань «А Освіта» професійна кваліфікація психолога не присвоюється, але можуть бути присвоєні мікрокваліфікації у сфері психології, пов'язані зі специфічними трудовими функціями та посадовими обов'язками педагогічних працівників.

20. За предметною спеціальністю А4.15 «Середня освіта (Природничі науки)» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти рекомендуємо присвоювати професійну кваліфікацію *«Вчитель-бакалавр/магістр (Середня освіта (Природничі науки, Фізика, Хімія, Біологія та здоров'я людини, інтегровані навчальні курси природничої галузі))».*

21. Рекомендовані поєднання основних педагогічних спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій) з додатковими спеціальностями (предметними спеціальностями, спеціалізаціями) та професійні кваліфікації педагогічних працівників, що присвоюються здобувачам фахової передвищої, вищої освіти за спеціальностями галузі знань «А Освіта» зазначаються в додатку до цих Методичних рекомендацій.

**Генеральний директор
директорату вищої освіти та освіти дорослих**

Олег ШАРОВ

Додаток
до Методичних рекомендацій щодо
особливостей реалізації освітніх програм у
галузі знань «А Освіта» (пункт 21)

Рекомендований Перелік спеціальностей (предметних спеціальностей, спеціалізацій), що поєднуються з додатковими спеціальностями (предметними спеціальностями, спеціалізаціями) та професійних кваліфікацій педагогічних працівників, що присвоюються здобувачам фахової передвищої, вищої освіти за спеціальностями галузі знань А «Освіта»

Спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація)	Спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація), що здобувається додатково	Вибірковий освітній компонент освітньої (освітньо-професійної) програми, за результатами опанування якого додатково присвоюється повна або часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація	Професійні кваліфікації педагогічних працівників, що присвоюються*
1	2	3	4
Рівень фахової передвищої освіти			
A2 Дошкільна освіта	-	додатковий(і) вибірковий(і) компонент(и) освітньо-професійної програми з переліку, визначеного закладом освіти	Вихователь, часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим(и) вибірковим(и) компонентом(ами) освітньо-професійної програми

А3 Початкова освіта			Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Початкова освіта, <i>часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми</i>)
А4.10 Середня освіта (Технології)			Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Середня освіта (Технології), <i>часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми</i>)
А4.11 Середня освіта (Фізична культура)			Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Середня освіта (Фізична культура), <i>часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми</i>)
А4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)			Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Мистецтво. Образотворче мистецтво, <i>часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми</i>)

A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)			Вчитель-фаховий молодший бакалавр (Мистецтво. Музичне мистецтво, часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми)
A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)		додатковий(і) вибіркоvim(і) компонент(и) освітньо-професійної програми з переліку, визначеного закладом освіти, та/або робітнича професія	Майстер виробничого навчання (із зазначенням спеціалізації), часткова професійна кваліфікація або мікрокваліфікація за додатковим вибіркоvim компонентом освітньо-професійної програми та/або професійна кваліфікація за робітничою професією
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти			
A2 Дошкільна освіта**	A3 Початкова освіта	додатковий вибіркоvim компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, визначений закладом освіти	Вихователь, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю та/або додатковим вибіркоvim компонентом освітньої програми
	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)))		
	A4.09 Середня освіта (Інформатика)		

	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)		
	A4.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)		
	A4.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
	B6 Перформативні мистецтва		
	П11 Дитячі та молодіжні служби		
A3 Початкова освіта**	A2 Дошкільна освіта	додає додатковий вибірковий компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти	Вчитель-бакалавр (Початкова освіта, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю та/або додатковим вибірковим компонентом освітньої програми)
	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)))		
	A4.09 Середня освіта (Інформатика)		
	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)		

	A4.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)		
	A4.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
	B6 Перформативні мистецтва		
	П11 Дитячі та молодіжні служби		
A4.10 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	A3 Початкова освіта**	додатковий вибіркового компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти	Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))****, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або додатковим вибіркового компонентом освітньої програми)
	A4.10 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
	A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)***		
	B6 Перформативні мистецтва		
	П11 Дитячі та молодіжні служби		
	A4.10 Середня освіта (Технології)	додатковий вибіркового компонент освітньої програми, у тому числі	Майстер виробничого навчання або Педагог професійного навчання,

A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	I11 Дитячі та молодіжні служби	той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти та/або робітнича професія	<i>професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або додатковим вибіркоким компонентом(ами) освітньої програми та/або професійна кваліфікація за робітничою професією</i>
A6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)	A6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)	додатковий вибіркоким компонент освітньої програми	Вчитель-бакалавр - (із зазначенням спеціалізації), <i>професійна кваліфікація за додатковою спеціалізацією та/або додатковим вибіркоким компонентом освітньої програми</i>
Другий (магістерський) рівень вищої освіти			
A2 Дошкільна освіта	A3 Початкова освіта	додатковий вибіркоким компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, визначений закладом освіти	За освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою: <i>Вихователь, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або додатковим вибіркоким компонентом освітньої програми (зокрема, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник)</i>
	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))**		
	A4.09 Середня освіта (Інформатика)**		
A4.11 Середня освіта (Фізична культура)**			

	<p>A4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)**</p> <p>A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**</p> <p>B6 Перформативні мистецтва**</p> <p>I11 Дитячі та молодіжні служби**</p>		
A3 Початкова освіта	<p>A2 Дошкільна освіта</p> <p>A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))**</p> <p>A4.09 Середня освіта (Інформатика)**</p> <p>A4.11 Середня освіта (Фізична культура)**</p> <p>A4.12 Середня освіта (Мистецтво.</p>	<p>додатковий вибірковий компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти</p>	<p>За освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою:</p> <p><i>Вчитель-магістр (Початкова освіта, професійна кваліфікація за додатковим вибірковим компонентом освітньої програми (зокрема, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник)</i></p>

	Образотворче мистецтво)**		
	A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)**		
	B6 Перформативні мистецтва**		
	I11 Дитячі та молодіжні служби**		
A4.10 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	A3 Початкова освіта**	додатковий вибірковий компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти	За освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою: Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))****, професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або додатковим вибірковим компонентом освітньої програми (зокрема, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник)
	A4.10 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
	A5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)***		
	B6 Перформативні мистецтва		
	I11 Дитячі та молодіжні служби		
	A4.10 Середня освіта (Технології)	додатковий вибірковий компонент освітньої програми, у тому числі	За освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою:

А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	ІІІ Дитячі та молодіжні служби	той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти	Педагог професійного навчання, <i>професійна кваліфікація за додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або додатковим вибіркоким компонентом освітньої програми (зокрема викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник)</i>
А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)	додатковий вибіркоким компонент освітньої програми, у тому числі той, що забезпечує викладання інтегрованих курсів, освітнього компоненту типових навчальних планів загальної середньої освіти, визначений закладом освіти	За освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою: Вчитель-магістр - (із зазначенням спеціалізації), <i>професійна кваліфікація за додатковою спеціалізацією та/або додатковим вибіркоким компонентом освітньої програми (зокрема, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник)</i>

*Освітня програма може передбачати присвоєння не більше двох повних професійних кваліфікацій.

**Поєднання дозволяється до набуття спеціальностями статусу тих, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

***Із спеціалізаціями зазначеної спеціальності поєднується предметна спеціальність А4.10 Середня освіта (Технології).

****Крім предметної спеціалізації А4.15 Середня освіта (Природничі науки), за якою на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти рекомендовано присвоювати професійну кваліфікацію «Вчитель-бакалавр природничих наук, фізики, хімії, біології, інтегрованих навчальних курсів природничої галузі», на другому (магістерському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою – «Вчитель-магістр природничих наук, фізики, хімії, біології, інтегрованих навчальних курсів природничої галузі, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник», за освітньо-науковою програмою – «Вчитель-магістр природничих наук, фізики, хімії, біології, інтегрованих навчальних курсів природничої галузі, викладач закладу вищої освіти – педагогічний працівник» або «вчитель-магістр природничих наук, фізики, хімії, біології, інтегрованих навчальних курсів природничої галузі, викладач закладу вищої освіти – науково-педагогічний працівник».
